

Bilag 1 2019 status for indsatserne under Øget Sundhed for Børn

januar 2020

Sagsnummer
2019-0315028

Dokumentnummer
2019-0315028-2

Overvægt og sund mad

- 1) Specialiseret tilbud til børn og unge med svær overvægt i Center for Børn og Unges Sundhed (5,111 mio. kr.)

Københavns Kommunes specialiserede tilbud til børn og unge med svær overvægt er forankret i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen under Center for Børn og Unges Sundhed. Tilbuddet er målrettet børn mellem 2 og 16 år med svær overvægt. I 2019 har Center for Børn og Unges Sundhed opstartet nye forløb for 275 familier og der følges i alt ca. 500 børn i centret.

Et forløb i Center for Børn og Unges Sundhed består af flere elementer, herunder familiesamtaler samt kost- og motionsaktiviteter, og ca. 70 % af de børn og unge som følger et forløb hos Center for Børn og Unges Sundhed opnår et vægttab målt efter 1 års behandling.

- 2) Vejen til Sund vægt: Den tidlige forebyggende opsporende og opfølgende indsats i sundhedsplejen til børn med overvægt (1,526 mio. kr.)

Vejen til Sund Vægt er Københavns Kommunes indsats for at styrke den tidlige og forebyggende indsats til børn med moderat overvægt.

I 2019 har der været fokus på at samle indsatsen i nye overvægtsteams bestående af tre-fire sundhedsplejersker i hvert område. Der har også været fokus på et kompetenceløft af sundhedsplejerskerne i indsatsen, samt styrke samarbejdet og henvisningen til Center for Børn og Unges Sundhed. I skoleåret 2018/19 har sundhedsplejen haft minimum én kontakt med 203 børn vedr. svær overvægt og 418 børn vedr. moderat overvægt i løbet af et skoleår.

Sundhed og Forebyggelse
Afdeling for Strategisk
Folkesundhed
Sjællandsgade 40, Bygning H, 3.
sal
2200 København N

EAN-nummer
5798009290359

Fremadrettet vil der også fokuseres på tilpasning af individrettet tilbud til børn med moderat overvægt, og det forventes, at en indsats vedrørende strukturelle forebyggende indsatser på skoler igangsættes i skoleåret 2020/21, mens opfølgning og effektvurdering sker senere.

3) Sund mad til familier i udsatte boligområder (1,076 mio. kr.)

Per 1. januar 2019 er igangsat en ny indsats med Sund mad til familier i udsatte boligområder.

Sund mad og måltidsvaner har stor betydning for at fremme og bevare et godt helbred gennem livet, og flere undersøgelser viser, at der er væsentlige forskelle i børnefamiliers madvaner og stor sammenhæng mellem forældrenes uddannelsesniveau og sunde madvaner.

På madkurser til børn og familier i udsatte boligområder på Nørrebro (Mjølnerparken og Lundtoftegade) er der fokus på at styrke børns og familiers viden og konkrete erfaringer med at lave bæredygtig, billig og sund mad. SUF er ansvarlig for initiativet, og det forventes at ca. 80 familier gennemfører madkurserne i løbet af 2019-2020.

Et bærende princip i indsatsen er at etablere lokale partnerskaber med den lokale folkeskole og helhedsplanerne for boligområderne. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har etableret et samarbejde med Rådmandsgadeskole og Skolen Nørrebro Park, hvor der afholdes familiekøkken og folkekøkken.

Det er ambitionen, at parterne efter madkurset selv skal drive et lokalt madfællesskab for børnefamilier i området. De første erfaringer viser, at det er ressourcekrævende at rekruttere de relevante familier, og forankringen af folkekøkkenet vurderes som sårbar. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen arbejder derfor for at styrke samarbejdet om rekruttering og forankring ved de relevante samarbejdspartnere, og følger tæt om indsatsen skaber de forventede resultater hos børn og familier.

Bevægelse

4) Børn og Bevægelse (1,461 mio. kr.)

De helbredsmæssige gevinster ved fysisk aktivitet er veldokumenterede, og det har blandt andet positive konsekvenser for børns læring og generelle trivsel. Ved sundhedsplejens

Indskolingsundersøgelse i 0. klasse udføres en motorik screening, hvor eleverne evalueres på i alt 6 motoriske øvelser. 12,5 % af eleverne i 0. klasse i København har to eller flere bemærkninger til den motoriske screening og dermed væsentlige motoriske udfordringer. Tallet dækker dog over store forskelle mellem forskellige dele af byen, hvor Nørrebro/Bispebjerg og Brønshøj/Vanløse ligger væsentligt højere end de øvrige områder.

Børn og Bevægelse handler om at styrke tidlig opsporing og tidlig indsats i forhold til børn, der er motorisk udfordrede. Indsatsen er med til at skabe forudsætninger for, at flere københavnske børn udvikler sig motorisk aldersvarende, er i kropslig trivsel og er læringsparate ved skolestart. Indsatsen foregår i områderne Vanløse/Brønshøj og Nørrebro/Bispebjerg, idet der her er den største andel af børn med motoriske udfordringer.

Det er fokus på at sikre en tydelig forankring af bevægelsesfagligheden i den enkelte institution. Det handler primært om kompetenceudvikling af pædagoger og supportpersonalet, og understøttelse af at bevægelsesfagligheden skal afspejle sig i den pædagogiske praksis i hverdagen, så det kommer alle institutionernes børn til gode.

Som del af Børn og Bevægelse er sundhedsplejerskernes motoriske screening af børn ved indskolingsundersøgelsen kvalificeret og genimplementeret, og der udvikles en intern uddannelse inden for motorisk udvikling rettet mod sundhedsplejersker.

Ryging og alkohol

5) En Teenager i Familien (648,000 kr.)

Formålet med En Teenager i Familien er at fremme en åben og positiv dialog om alkohol, fester og ungdomsliv mellem teenagere og deres forældre. En Teenager i Familien henvender sig til elever og deres forældre i 7. og 8. klasse. En opdateret og mere tidssvarende version af konceptet er blevet indført med et bredere fokus på ungdomsliv og -kultur. Der er gennemført ca. 150 forløb i 2019, fordelt på 60 skoler, hvilket er en mindre stigning i antallet af arrangementer.

Indsatsen bygger på en evidensbaseret metode til at forebygge risikoadfærd hos børn og unge, og der er stigende efterspørgsel på indsatsen. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har igangsat en evaluering af indsatsen med det formål at kvalitetssikre og eventuelt justere indsatsen.

En god start på forældreskabet

- 6) Temaeftermiddag til spæd og småbørnsfamilie (250,000 kr.)
Puljen til initiativer til spæd- og småbørnsfamilier er i perioden 2019-2020 udmøntet i et nyt tilbud om temaeftermiddage til københavnske småbørnsfamilier.

Tilbuddene henvender sig særligt til ressourcestærke familier, og supplerer sundhedsplejens eksisterende tilbud. På temaeftermiddagene er fokus på emner om børns sundhed og trivsel i de første leveår og fælles forældreskab i den første tid, som småbørnsfamilie. Tilbuddet er forankret i Center for Børn og Unges Sundhed under Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Det forventes, at 300 familier i den 2-årige periode vil have gavn af tilbuddet. Dette afhænger af det tætte samarbejde med sundhedsplejen, som skal bidrage til udbrede viden om temaeftermiddagene til de relevante familier.

Sundhedsdata

- 7) Monitorering af børn og unges sundhed (512,000 kr.)

Formålet med initiativet er at sikre relevant og systematiske data om børn og unges trivsel og sundhed i Københavns Kommune.

Børne og Ungdomsforvaltningen udarbejder et årligt sundhedsdataark på baggrund af data fra sundhedsplejens journalsystem og data fra tandplejen. Børne- og Ungdomsforvaltningen har et særligt fokus på tidlig indsats, da forskning viser, at jo tidligere vi opsporer og hjælper børn og familier i udsatte positioner, des større potentiale og chancelighed får det enkelte barn. Heri har sundhedsplejen en vigtig rolle, og data bruges aktivt som led i opsporing og udvikling af tiltag til sårbare familier.

I sundhedsplejen anvendes BørnUngeLiv.dk ved den individuelle udskolingssamtale. Formålet er blandt andet dialogen om og data på 8. klasseelevers forbrug af rusmidler. Derudover er den nationale trivselsmåling obligatorisk i folkeskolen. Den foretages årligt og anvendes på alle klassetrin. I den nationale trivselsmåling spørges bl.a. til, om eleverne er glade for deres skole, om de føler sig ensomme og om de bliver mobbet.

Børne- og Ungdomsforvaltningen har desuden udarbejdet en status, der med afsæt i data skal belyse udvalgte temaer indenfor børnesundheden i København, som er vedlagt som bilag 2.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen vil frem imod Overførselssagen 2019/2020 udarbejde et forslag til børnesundhedsprofil, som belyser sundhed, bevægelse, fritidsaktiviteter og trivsel blandt eleverne på alle kommunens skoler.